

РЕШЕНИЕ

№ 208

гр. Пловдив, 16.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЛОВДИВ, XVIII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на деветнадесети октомври през две хиляди двадесет и
втора година в следния състав:

Председател: Кристина Янк. Табакова

при участието на секретаря Радка Ст. Цекова
като разгледа докладваното от Кристина Янк. Табакова Гражданско дело №
20215330116512 по описа за 2021 година

Производството по делото е образувано по искова молба от „Астра Грейн“ ООД, ЕИК 205708674, против Институт по зеленчукови култури „Марица“ – Пловдив, БУЛСТАТ 115602330, с която е предявен осъдителен иск по чл. 55, ал. 1, предл. трето ЗЗД вр. с чл. 87, ал. 2 вр. чл. 79, ал. 1 вр. с чл. 318 и сл. ТЗ, за осъждането на ответното дружество да върне на ищеца сумата от **9630.40 лева – главница**, представляваща авансово платена цена на недоставени 18 520 кг. слънчоглед по фактура № 0004003336/16.09.2019 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 20.10.2021 г. - датата на подаване на исковата молба в съда. Претендира разноски.

Ищецът твърди, че сключил с ответника два договора от 16.09.2019 г. за покупко-продажба, по силата на които ищецът се задължил за закупи, а ответника – да продаде, съответно да достави на ищеца, стоки – слънчоглед и пшеница, за което били издадени две фактури: фактура № 0004003336/16.09.2019 г. и фактура № 0004003335/16.09.2019 г.

Предмет на единия договор от 16.09.2019 г. бил за покупко – продажба на 42 000 кг. слънчоглед от български произход, реколта 2019 г., с цена 0.52 лв. за кг., съответно с обща цена – 21 840 лева, за който била издадена фактура № 0004003336/16.09.2019 г.

Предмет на другия договор от 16.09.2019 г. е за покупко – продажба на 102 000 кг. пшеница от български произход, реколта 2019 г., с цена 0.27 лв. за кг., съответно с обща цена – 27 540 лева, за който била издадена фактура № 0004003335/16.09.2019 г.

Уговорено било стоките да бъдат доставени до 30.09.2019 г., франко склад на продавача, като транспортните разходи са за сметка на купувача.

Твърди още, че уговореното между страните било продажната цена да бъде изплатена след издаване на съответните фактури, което и било сторено.

Сочи, че общата дължима цена по двете фактури в общ размер на 49 380 лева била заплатена на 18.09.2019 г. от ищеца на ответника по банков път.

Твърди, че от фактурираното количество слънчоглед на 19.09.2019 г. е натоварено и извозено единствено количество от 23 480 кг. на изпратен от купувача камион ***, с ремарке ***, както и част от договореното количество пшеница (общо 97 720 кг.) е извозено с изпратени от купувача камиони, както следва: на 19.09.2019 г. с камион рег. № *** – 31.42 т.; на 24.09.2019 г., с камион рег. № *** – 33.940 т.; на 24.09.2019 г. – с камион рег. № *** – 32.360 т. Твърди, че за разликата до договореното количество от 102 000 кг. или 4280 кг. е издадено кредитно известие и сумата в размер на 1155.60 лева е възстановена по сметка на ищеца на 27.12.2019 г., с основание за възстановяване на сумата – недоставено количество по фактура № 0004003335/16.09.2019 г., поради което и същата не е предмет на настоящия иск.

По фактура № 0004003336/16.09.2019 г. била договорена доставка на 42 000 кг. слънчоглед с цена 0.52 лв. за кг., като от фактурираното количество слънчоглед, на ищеца на 19.09.2019 г. било доставено /натоварено и извозено/ единствено количеството от 23 480 кг. на изпратен от купувача камион *** ***, с ремарке ***. Твърди, че от фактурираното и заплатено количество не е доставен 18 520 кг. слънчоглед с цена 9 630.40 лева.

Сочи, че тъй като договора за покупко-продажба е за слънчоглед, реколта 2019 г., изпълнението му вече е невъзможност, поради което и подавайки настоящата искова молба, прави изрично волеизявление за развалянето му, поради неизпълнение от ответника.

Предвид изложеното, искането е ответникът да бъде осъден да върне на ищеца сумата от **9630.40 лева – главница**, представляваща авансово платена цена на недоставени 18 520 кг. слънчоглед по фактура № 0004003336/16.09.2019 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 20.10.2021 г. - датата на подаване на исковата молба в съда. Претендират се разноски.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът е депозирал писмен отговор на исковата молба, с който оспорва предявения иск.

На първо място прави възражение за недопустимост на предявения иск. В тази връзка, твърди, че съдът се е произнесъл по искането на ищеца по ч.гр.д. № 20215330107528 по описа на ПРС, за същите взаимоотношения, за същата сделка и за същата претендирана сума от 9640.80 лева, като е постановил влязло в законна сила Определение. Затова счита, че ищецът не може да иска пререшаване на същия спор и за същата сума.

Евентуално, оспорва предявения иск по основание и размер.

Оспорва изцяло обстоятелствата, изложени от ищеца, тъй като били неверни и не отговаряли на обективната истина.

Твърди, че между страните имало сключен договор за покупко – продажба на пшеница от 16.09.2019 г., като представител на ищеца по договора, както и в последващите им взаимоотношения за доставката на слънчоглед, бил Х. Д. Д.. Последният присъствал при ответника и по двете сделки и разговарял с представляващия ищеца. Твърди, че след сключването на първата сделка за пшеницата, от ищеца, чрез представителя му (посредника) – Х. Д. запитал и помолил, ако може ответника да му продаде определено количество слънчоглед. Това се случило през септември 2019 г., когато и по двете сделки (за пшеница и за слънчоглед), ищецът „Астра Грейн“ ООД бил посочил като лице, което е техен представител, посредник и отговарящ за товаренето и доставката им на тези количества пшеница и слънчоглед – лицето Х. Д., фигуриращ и в официалните платежни нареждания и доплащане за по-големите количества слънчоглед от страна на ищеца, извършено на 10.10.2019 г. Твърди, че през есента на 2019 г. ищецът бил изпращал само Д. по товаренето, следенето на това товарене и експедиция на продадените на ищеца количества пшеница и слънчоглед, като ищецът е посочвал само това лице, което да извършва превоза на стоката по договора. В тази връзка твърди, че ответникът е предал на ищеца стоката, под надзора и експедицията на Х. Д., посочен от ищеца. Твърди, че договорените и заплатени количества

по договорите – за пшеница и за слънчоглед: натоварване и експедиция на слънчогледа са извършени под надзора и товаренето на представените камиони – 2 бр. от Х. Д., който отговарял, след това за доставката им на ищеца. Товаренето и изпращането на количествата слънчоглед били извършени на два курса, през есента на 2019 г., както следва: първи курс, натоварен с Експедиционна бележка № ***/19.09.2019 г. и кантарна бележка № ***/19.09.2019 г. за 23 480 кг. на превозно средство – камион с рег. № *** *** и ремарке с рег. № *** и втори курс, натоварен с Експедиционна бележка № ***/04.10.2019 г. и кантарна бележка № ***/04.10.2019 г. за 21 320 кг. на превозно средство – камион с рег. № *****, които курсове се придружавали и товаренето им се следили от Д.. Тъй като при второто, теглена на кантара, общо количество натоварен и експедиран от ответника към ищеца слънчоглед, с тези два курса било 44 800 кг., а по фактура № 0004003336 от 16.09.2019 г. платено количество слънчоглед било 42 000 кг. се наложило за разликата от 2800 кг., с нарочно допълнително платежно нареждане от 10.10.2019 г. по сметката на ответника, представителя и посредника на ищеца – Х. Д. да преведе допълнително сумата от 1456 лева по фактура № 0004003340/04.10.2019 г., като в последната било фактурирано допълнително натовареното и експедирано количество от 2800 кг. слънчоглед към ищеца. В преводното нареждане, след номера и датата на фактурата бил посочен и № 647051184/02.06.2017 г., което му давало правото да извърши допълнителното плащане по полученото в повече количество слънчоглед. С доплащането на допълнителното и по-голямо доставено количество слънчоглед от ответника, били извършени напълно плащанията по доставката на слънчоглед, както и било натоварено и експедирано с посочените камиони и ремаркета от страна на представителя на ищеца – Х. Д. пълното количество слънчоглед в размер на 44 800 кг. Сочи, че пълното, договорено количество слънчоглед в размер на 44 800 кг. е било натоварено от негови представители от негов склад, на представени превозни средства от страна на ищеца и негов представител Х. Д., като отговорността и риска след натоварването на това количество слънчоглед от 44 800 кг. е преминала у ищеца.

В обобщение твърди, че е изпълнил изцяло, точно и в срок задълженията си по сключените договори с ищеца, като цялото количество – 44800 кг. слънчоглед е предал и натоварил, съобразно указанията на ищеца и в присъствието на неговия представител Х. Д..

Възразява, че ако ищецът твърди, че Х. Д. е действал без представителна власт на ищеца „Астра Грейн“ ООД, по сделките за покупко-продажба на пшеница и слънчоглед, то с действията си по приемането на извършените от Д. действия по товарене, мерене и присъствието на място в склада на ответника, през месец септември и октомври 2019 г., ищецът е приел тези негови действия, извършени без представителна власт през този период и по тези сделки. В тази връзка сочи, че трайно установените търговски отношения между страните, вкл. и по тези сделки, е било с посредничеството и помощта на Д. и тъй като стоката от слънчоглед е била предадена и натоварена на камионите, предоставени и докарани от Х. Д., който е бил представител на ищеца и предни, натоварени и експедирани количества пшеница и слънчоглед през есента на 2019 г., вкл. и на двата курса на двете товарения на стоката слънчоглед, станало на 19.09.2019 г. и на 04.10.2019 г.

Предвид изложеното, искането е да бъде отхвърлен предявения иск. Претендират се разноси.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, и с оглед изявленията на страните, намира от фактическа и правна страна, следното:

По допустимостта:

От служебно изисканото ч.гр.д. № 7528/2021 г. по описа на ПРС, се установява, че по същото е издадена Заповед № 4288 за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 13.05.2021 г., в полза на кредитора „Астра Грейн“ ООД, срещу длъжника Институт по зеленчукови култури – Пловдив, за сумата от 9460.80 лева с ДДС – главница,

представляваща дължим неплатен остатък по фактура № 0004003336/16.09.2020 г. на обща стойност 21840 лева с ДДС, заедно със законната лихва върху главницата, считано от 11.05.2021 г. до окончателното изплащане на вземането, както и направени разноси. Установява се, че с влязло в законна сила Определение № 7057/14.09.2021 г. по ч.гр.д. № 7528/2021 г. по описа на ПРС, поради непредставени доказателства за предявен иск срещу длъжника, е обезсилена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК, издадена по ч.гр.д. № 7528/2021 г. по описа на ПРС.

Възраженията в отговора на исковата молба не се споделят. Няма пречка за образуване на настоящото производство по осъдителен иск, след като не се твърди заповедта по чл. 410 ГПК да е влязла в законна сила, съответно – да е създадена СПН относно процесното вземане– предмет на иска.

Относно основателността:

При условията на пълно и главно доказване, ищеца следва да докаже фактите, които сочат да обуславят исковата му претенция – наличие на валидно възникнало облигационно правоотношение с ответника по договора за покупко – продажба с конкретния предмет - 42 000 кг. слънчоглед от български произход, реколта 2019 г.; размера на цената на слънчогледа; плащане на уговорения аванс; настъпване на падежа за изпълнение и отпаднал интерес от него, поради невъзможно изпълнение.

В тежест на ответника, при условията на пълно и главно доказване, е да установи – пълно и точно изпълнение на задължението по договора – че е предало цялото договорено количество слънчоглед на ищеца, за което е получил авансовото плащане, респ. наличието на основание за задържане на претендираната сума.

Страните по делото не спорят, че между страните са сключени два договора за покупко – продажба на стоки, обективирани във фактура № 0004003336/16.09.2019 г. – за продажба на 42 000 кг. слънчоглед от български произход, реколта 2019 г., с цена 0.52 лв. за кг., на обща стойност 21 840 лева и във фактура № 0004003335/16.09.2019 г. - за покупко – продажба на 102 000 кг. пшеница от български произход, реколта 2019 г., с цена 0.27 лв. за кг., на обща стойност 27 540 лева; че общата цена на двете фактури – в общ размер на 49 380 лева е заплатена на 18.09.2019 г. от ищеца на ответника по банков път. /виж Определение по чл. 140 ГПК № 5603/24.05.2022 г. –л.50-52/.

Съдът приема тези факти за доказани, вкл. като ги съпостави с приетите писмени доказателства.

По делото като писмени доказателства са приети /л.6-7/ – фактура № 0004003336/16.09.2019 г., издадена от ИЗК – Пловдив, като доставчик и получател „Астра Грейн“ ООД, като получател, за слънчоглед – 42 000 кг., с ед. цена 0.52 лв. за кг., на обща стойност 21 840 лева и фактура № 0004003335/16.09.2019 г., издадена от ИЗК – Пловдив, като доставчик и получател „Астра Грейн“ ООД, като получател, за пшеница масов посев /кг./ - 102 000 кг., с ед. цена 0.27 лв. за кг., на обща стойност 27 540 лева.

По делото като писмено доказателство е прието /л.8/ - Платежно нареждане/Вносна бележка от 19.09.2019 г., за заплащане от „Астра Грейн“ ООД на Институт по зеленчукови култури, с посочено основание „ф-ра 3335 и 3336“, за покупка на слънчоглед и пшеница, на сумата от 49 380 лева.

По делото като писмено доказателство е приет Договор за покупко – продажба на пшеница от 16.09.2019 г. /л.35/, сключен между „Астра Грейн“ ООД, като „Купувач“, от една страна и Институт по зеленчукови култури – Пловдив, като „Продавач“, от друга страна, по силата на който договор, Продавачът се задължава да прехвърли на Купувача собствеността върху 102 МТ /тона/ пшеница, български произход, реколта 2019 г., опаковка – 100 % насипно, наричано „стока“ срещу заплащането от страна на Купувача на цена, в размер, по начин и в срокове, определени в договора. Според чл. 4.1. от договора,

Продавачът се задължава да достави стоката в периода от 16.09.2019 г. до 30.09.2019 г., след авилизиране от страна на Купувача. Съгласно чл. 5 от Договора, рискът от погиването на стоката и правото на собственост върху стоката преминават върху Купувача от момента на предаване на стоката. За приемо-предаването на стоката се изготвя приемо-предавателен протокол.

По делото като писмени доказателства са приети и: Експедиционна бележка № ***/19.09.2019 г., издадена от ИЗК „Марица“ – Пловдив, за експедиране на Д. Н., слънчоглед – 23480 кг., с кола *** /л.37/ - едностранно подписана от издателя, ведно с Кантарна бележка № *** /л.37 гръб/; Експедиционна бележка № ***/04.10.2019 г., издадена от ИЗК „Марица“ – Пловдив, за експедиране на „Астра Грейн“ ООД, слънчоглед – 21 320 кг. /л.38/ - едностранно подписана от издателя, ведно с Кантарна бележка № *** /л.38 гръб/; Ави́зо преводно нареждане от 10.10.2019 г. /л.39/, за заплащане на ИЗК – Марица – Пловдив на сумата от 1456 лева, с посочено основание за плащане „Х. Д. Д., плащане по фактура № 0004003340/04.10.2019 г. 647051184/02.06.2017 г.

По делото е приета като писмено доказателство и постъпила преписка от ТД на НАП – Пловдив относно насрещна проверка на Институт по извършена насрещна проверка, приключила с Протокол № *****/05.05.2021 г. /л.60-87/.

По делото са приети и Уведомително писмо /л.9/, изпратено от „Астра Грейн“ ООД до „ИЗК“ – Пловдив от 11.11.2019 г., за недоставен слънчоглед – 23460 кг., както и Уведомление – Отговор от „ИЗК – Марица“ – Пловдив с изх. № ***/22.01.2020 г. /л.10-11/.

По делото са събрани и гласни доказателствени средства, чрез разпита на свидетелите: А. Б. Х.в /по искане на ищеца/ и Д. Г. Ц. и И. Т. Т. /по искане на ответника/.

Свидетелят А. Б. Х.в /съсобственик на „Астра Грейн“ ООД, към м.09.2019 г. у. на ищеца/ твърди, че за сключването на договора с Института, с тях се свързал Х., който им продал пшеница, който им написал фактура, която платили. Твърди, че Институтът трябвало да им издължи количеството по фактурата, което не било сторено – останали около 18-20 тона. Свидетелят мислел, че Х. работи към Института, тъй като Х. ги уведомявал за експедиция на пшеницата. Когато ги уведомявал, че Институтът е готов, изпращали техен камион като самият шофьор приемал стоката, който отговарял за нея от момента, в който я приеме от продавача. Твърди още, че преди процесните сделки никога не са работили нито с Х., нито с Института. Свидетелят сочи още, че когато установили, че един камион не им е доставен, първо се обадили на Х.. Той му казал, че първо не може да товари, после започнал да го върти, поради което отишли направо с колегата в Института. Говорили с уя на Института и те им казали, че не е техен служител. Казали им и, че всичко е натоварено - дали кантарна бележка, че е натоварено на някакъв камион, който не бил на ищцовото дружество. Свидетелят сочи, че с ответника, не са с Х., имали две сделки – една за пшеница, която била изпълнена и една за слънчоглед, която не била изпълнена. Свидетелят сочи, че е смятал, че Х. Д. отговарял от страна на Института, че работи за Института, тъй като той им се обадил за сделката с пшеницата. Твърди, че с транспорт на ищеца е била доставена пшеницата, като за слънчогледа трябвало да са два курса, но единият камион не бил докаран.

Свидетелят Д. Г. Ц. твърди, че от 2004 г. работи в Института, като към 2019 г. работел на трудов договор на длъжност „Р.-п.“. Твърди, че есента на 2019 г., септември месец, имали сделки за пшеница и слънчоглед с бургаско дружество, първата сделката била за пшеница. Соци, че за получаване на стоката по първата сделка - за пшеницата, дошъл Х. Д., който се представил като представител на „Астра Грейн“ ООД. Твърди, че сделката за пшеницата приключила, която била натоварена с негово присъствие. Свидетелят сочи, че тъй като те нямат собствен кантар, ходили, за да приключат сделката до техен склад в с. В.. Там се издали всички документи – кантарна бележка, експедиционна и оттам нататък експедирали продукцията. Соци, че Х. Д. пращал камионите при тях и трябвало да товарят,

като те се приготвяли преди това, като организационна работа за самото товарене. Свидетелят твърди още, че приключили сделката и Д. попитал дали имат слънчоглед и каква му е цената, на което те отговорили, че имат. Трябвало да натоварят слънчоглед за същия купувач – „Астра Грейн“, за да се довърши сделката за експедираното, трябвало да се мери и товари. За слънчогледа било на два пъти. Свидетелят сочи, че всичко се товарило от техния склад, който се намирал на региона на Институт Марица. Товарили с Х. Димитров и товарили камиона. Д., първо, докарал един камион с ремарке, който след като се натоварил, отишли с домакина в стопанския двор във В., където ставало самото претегляне. Х. присъствал на тегленето. Издава се кантарна бележка, след което му издали експедиционна бележка, която му била връчена лично. И оттам камионът с товара си тръгнал. Свидетелят твърди, че Институтът няма задължение да осигурява транспорт. Фирмата, която купува, си организира транспорта. Институтът товари, задължението му е да се претегли и финансово да се изчистят нещата. Твърди още, че вторият курс бил по – късно, за който те си организирали транспорта. Пак било същото - натоварили и втория път мерили във В., на което Х. присъствал, натоварил се камион с ремарке, като с камиона дошъл и Х. Д.. По-различно във втория курс било в килограмите, тъй като се получила разлика в някакви килограми - тон или два, които също се натоварили, натоварил се всичкият слънчоглед и после се извършило доплащане за килограмите. На втория курс, Х. присъствал на товаренето и тегленето, като от кантарните бележки и експедиционните бележки по един екземпляр /приложени по делото/ се издали на Х. Д.. Те присъствали отново – свидетелят, д. Х. и ш.. След натоварването и предаване на документите, и те си тръгнали, тъй като всичко било предадено, продукцията била натоварена и заминала. Д. си занесла документацията за тегленето в счетоводството на Института и оттам нататък счетоводството си обработило документите. Свидетелят сочи, че всичкото количество било натоварено и предадено. Имало два курса, като твърди и, че не са имали предварителна договорка за тях.

Свидетелят твърди още, че Х. се представил като представител на „Астра Грейн“ – били в дирекцията, пред д. представил лична карта, че е Х. Д., който иска да закупи за „Астра Грейн“ /представил се като представител на „Астра Грейн“/ и представил документи за „Астра Грейн“. Твърди още, че преди години /2004 г. - 2006 г./ Х. бил идвал, като представител на друга фирма, като оттогава не се бил появявал. Твърди, че Х. Д. никога не е бил служител на Института.

Х. Д. пристигнал и попитал дали имат продукция. Те отговорили, че имат, като преди това се събрали да видят борсовата цена, решили и след това се извикал.

Относно продажбите в Института, свидетелят обяснява, че практиката е първо да се събират ръководството, имало борсова, определена цена, на която се продава. След като се приемело решение, че за тази цена има купувач, се сключвал договор за определено количество, превеждали се парите и започвали да товарят. Веднага изпращали на представителя всичко, което е като документация. Ако има разлика, се доплащала.

Свидетелят сочи, че е о. - п. и присъства на товаренето, като твърди, че той няма да товари, ако няма платежно. Обяснява, че ако има сключен договор и платежно, и дойде едно трето лице и не се представи документ, не може да се товари. На третото лице му се искала лична карта, но не и пълномощно. С ш.а нямали нищо общо; идвал този, който е закупил продукцията; само ш. не можело да дойде; можело някой да му се обади, който не го познават.

Свидетелят И. Т. Т. твърди, че в „ИЗК“ работи като г. с.. Твърди, че есента на 2019 г. от Института, „Астра Грейн“ купили първо пшеница и след това слънчоглед. „Астра Грейн“ се свързало с тях, чрез Х. Д., който дошъл през м. август - септември и се представил, че е представител на „Астра Грейн“. Свидетелят твърди, че Х. Д., първо купил пшеница за „Астра Грейн“, а след като направили доставка на пшеницата, и слънчоглед. За пшеницата и за слънчогледа, за да се товари, не било задължително предварително да е платено, но за

тези сделки предварително платили пшеницата и слънчогледа. Тъй като нямало как да е точно, след това, ако има по-голямо или по-малко количество, се доплащало.

Х. Д. дошъл в Института и казал, че изкупува за някаква фирма „Астра Грейн“ зърнени храни и абсолютно цялата комуникация за пшеницата и слънчогледа минавала през Х. Д.. Не бил представил пълномощно. Той винаги присъствал. Първо, взел проби от пшеницата, пуснали фактура, която била платена веднага. След това взел проби от слънчогледа, след това карал камионите в техния склад. След това в негово присъствие и с техен представител отивали на кантара, тъй като те нямат такъв кантар, отивали извън ИЗК, където ставало претеглянето. Взимал си кантарните бележки и всички фактури давали на него. Всички събития били за около два месеца и всичко се развивало в присъствието на Д.. Няма съмнение, че той не е представител на „Астра Грейн“. От името на „Астра Грейн“ били преводните нареждания. Свидетелят твърди, че не са правили проверка на фирмата, тъй като те предварително превели парите – били съгласни на предложените им условия – цена, количество и били платили предварително. Няма нужда да се проверява, тъй като у тях нямало съмнение, че сделката е коректна.

Свидетелят сочи, че на два курса били товарите за слънчогледа. Имало някаква разлика в платеното и фактурирано количество и експедирано количество, но имало доплащане от страна на купувача. Първият бил през септември, вторият - в началото на октомври. Тъй като общото количество било повече от фактурираното, пуснали фактура за допълнително количество, като след една седмица получили по банка сумата по фактурата. Вторият курс се натоварил в началото на октомври, а реалното доплащането по това горно количество било седмица след товаренето на втория курс. Между товаренето, доставянето и доплащането на втория курс, минало може би около седмица. Свидетелят обяснява още, че няма задължение Институтът да осъществява и да осигурява транспорт. Задължението им било до натоварване на стоката. По пшеницата, тъй като били платили повече при първата сделка, ИЗК в края на октомври - началото на ноември, им върнало надплатената сума. Свидетелят твърди, че в периода между 04.10 - 10.10 от „Астра Грейн“ не се били обаждали, за да кажат, че не са получили второто количество. Няколко месеца по-късно /два-три месеца/, отишъл у.я.т на „Астра Грейн“, за да каже, че не са си получили количеството.

Свидетелят сочи, че не е виждал друг път Х. Д.; че Х. Д. не е служител и не е работил в „ИЗК“. Свидетелят го познава като представител на „Астра Грейн“, като след този случай, не го е виждал.

Като счетоводител на Института, заявява, че знае за проверка от НАП - представили всичко, каквото искали и нямало последствия.

При така установената фактическа обстановка, от правна страна съдът намира следното:

Страните по делото не спорят, че между страните са сключени два договора от 16.09.2019 г. за покупко-продажба, по силата на които ищецът се задължил за закупи, а ответника – да продаде, съответно да достави на ищеца, стоки – слънчоглед и пшеница, за което били издадени две фактури: фактура № 0004003336/16.09.2019 г. и фактура № 0004003335/16.09.2019 г.

Предмет на първия договор от 16.09.2019 г. е за покупко – продажба на 102 000 кг. пшеница от български произход, реколта 2019 г., с цена 0.27 лв. за кг., съответно с обща цена – 27 540 лева, за който била издадена фактура № 0004003335/16.09.2019 г.

Уговорено било стоките да бъдат доставени до 30.09.2019 г., франко склад на продавача, като транспортните разходи са за сметка на купувача.

Другият договор от 16.09.2019 г. е с предмет доставка на 42 000 кг. слънчоглед от български произход, реколта 2019 г., с цена 0.52 лв. за кг., съответно с обща цена – 21 840 лева, за който била издадена фактура № 0004003336/16.09.2019 г. За тази доставка няма

сключен писмен договор, но възникването на договорното правоотношение с описания предмет не се оспорва от страните и се установява от приетата по делото фактура.

Няма спор също, че и този договор е бил сключен с посредничеството на лицето Х. Д., представящ се пред всяка от страните като представител на другата. Няма спор също и че сумата за стойността на договореното количество слънчоглед от 21840 лева е преведена от ищеца по банков път по сметка на ответника заедно със стойността на пшеницата, на 19.09.2019 г. т.е. безспорно установено е, че цената на поръчания слънчоглед е изцяло авансово заплатена от купувача.

Безспорно установено и също, че ответникът е доставил съгласно уговорката /франко склад на продавача/ на част от закупеното количество слънчоглед – 23480 кг., което е било натоварено на камион с рег. № *** с ремарке рег. № *** и реално получено от ищцовото дружество.

Спорен е въпросът за изпълнението/доставката на остатъка от слънчогледа – 18 520 кг.

Предаването на това количество при уговорените условия /франко склада на продавача/ е в доказателствена тежест на ответника.

Доводите на ответника, че посоченото количество слънчоглед е било надлежно предадено на ищцовото дружество се основават на твърденията, че стоката е била натоварена от складовата база на ответника, на камион, посочен от лицето Х. Д., за което се твърди, че е представител на ищеца.

Тези твърдения, обаче, не са подкрепени от събраните доказателства. Не е установено преди всичко предаването и натоварването на посоченото количество слънчоглед. Представените и приети по делото в подкрепа на тези твърдения писмени доказателства не установяват действителното предаване на стоката, тъй като не съдържат всички необходими реквизити. Експедиционна бележка № ***/04.10.2019 г. за 21320 кг. не съдържа имена и други данни от лична карта, както и такива за пълномощно или за друг документ за представителство на лицето, получило стоката, както и негов подпис. Липсва и номер на фактурата/основанието, въз основа на което се предава стоката. От приложената кантарна бележка може да се установи единствено измерено количество от някакъв товар, което съответства на количеството слънчоглед, отбелязано в експедиционната бележка. В случая, получаването на стоката от страна на купувача не може да бъде установена със свидетелски показания, предвид изричната уговорка на страните в договора между тях от 16.09.2019 г., съдържаща се в чл. 5, според която за приемането – предаването на стоката се изготвя приемо-предавателен протокол.

Независимо от изложеното и ако се приеме, че уговорките в договора се отнасят единствено до продажбата на пшеница, установените от свидетеля Ц. обстоятелства относно натоварването на камион с описаното количество слънчоглед в присъствието на лицето Х. Д., както и предаване на описаните документи на същото лице, също не обосновават извода за точно изпълнение на задължението на продавача да предаде/достави стоката на купувача.

В тази връзка ответникът не доказва твърдението, че Д. към онзи момент е бил представител, пълномощник или посредник на ищцовото дружество.

В случая е неприложимо правилото на чл. 301 ТЗ, тъй като от доказателствата по делото се установява, че представителят на ищеца се е противопоставил на действията на мнимия представител веднага след като е узнал след разговор с представителя на ИЗК „Марица“, че стоката е предадена на лице без представителна власт и впоследствие писмено е поискал изпълнение на остатъка от доставката.

Неприложима е и разпоредбата на чл. 75, ал. 2 ЗЗД, поради следното:

Според практиката на ВКС, хипотезата на чл. 75, ал. 2 ЗЗД е приложима, както по

отношение на изпълнението на парични задължения, така и по отношение на престацията на вещи, включително и родово определени, заместими, както е в процесния случай – в този смисъл Решение № 60115 от 13.12.2021 г. на ВКС по т. д. № 1827/2020 г., I т. о., ТК.

Правилото на чл. 75, ал. 2 ЗЗД приравнява изпълнението към привиден кредитор към редовно/точно от субективна страна изпълнение, като условията за това е от обективна страна изпълнението да е точно - на уговорената престация, както и по време и на място, за което е постигнато съгласие, и престирацията дължник да е бил добросъвестен. Според цитираната норма, дължникът ще е добросъвестен, когато е престираля към лице, което въз основа на недвусмислени обстоятелства се явява овластено да получи изпълнението. Наличието на такива недвусмислени обстоятелства се преценяват във всеки конкретен случай.

От съвкупната преценка на безспорно установените факти по делото не би могло да се изведе, че третото лице Х. Д. се е явявал представител на което и да от двете дружества. Действително, това лице е успяло да заблуди представителите на страните, че е посредник на другата при сключването на двата договора. Само осъществяването на връзката между двамата търговци обаче не е достатъчно, за да се приеме, че в конкретния случай това лице е представлявало което и да от тези дружества, при сключването и изпълнението на сделките. В тази връзка следва да се отбележи, че изпълнението на купувача в случая е точно, тъй като цената на стоката е била заплатена авансово по банкова сметка на ответника.

Лица, които по занятие сключват търговски сделки и притежават необходимия опит и знания в тази област, би следвало да са наясно не само относно формите на представителство на юридическите лица, в т.ч. и на търговците, но и – относно удостоверяването на представителната власт при сключването на търговски сделки, както и относно изискванията на специалния закон при сключване и изпълнение на такива сделки.

Факт е, че при сключването на Договора за покупко-продажба от 16.09.2019 г., страните са представлявани от органните си представители – у-ите на тези дружества, чиято представителна власт лесно би могла да се установи, чрез проверка в Търговския регистър по партидата на съответния търговец. Фактурите по двете сделки, платежните и другите счетоводни документи, експедиционни бележки, са издадени от името на търговците и подписани от съответните овластени за това лица. По делото липсва документ, отнасящ се до сключването и изпълнението на процесните сделки, издаден или подписан от лицето Х. Д. в каквото и да било качество. Липсват каквито и да било данни или обстоятелства, освен твърденията на това лице, че то представлява някое от двете дружества, които недвусмислено да удостоверяват, че същото е овластено да извършва, каквито и да било действия по сключването и/или изпълнението на договорите в т.ч. и да приема изпълнението.

Нещо повече – разпоредбата на чл. 320 ТЗ предвижда задължението, в случай, когато е уговорено стоката да се приеме в склад на продавача, както е и в конкретния случай, и ако страните не са определили в какви срокове и по какъв начин да се извърши предаването, продавачът да уведоми купувача, че тя е готова за предаване, като уведомяването се прави поне три дни преди деня на предаването, а ако страните са в различни населени места - поне пет дни преди този ден.

В настоящия случай, продавачът не е положил необходимата грижа на добър търговец, като не е проверил по съответния ред дали лицето Х. Д. представлява ищцовото дружество, съответно дали същото е било овластено да получи стоката от името на купувача, а и не са били налични недвусмислени обстоятелства във връзка с конкретното търговско правоотношение за такова овластяване. Ответникът не е изпълнил и задълженията си по чл. 320 ТЗ, чрез които да осигури точното изпълнение на поетото по договора с ищеца задължение за доставка на цялото закупено и заплатено количество слънчоглед, поради което за ищцовото дружество е възникнало правото да развали договора за недоставеното

количество и да поиска връщане на част от авансово платената цена.

С оглед изложеното, съдът намира, че в случая липсват изискуемите условия за задържане на част от авансово заплатената цена за недоставени 18 520 кг. слънчоглед, поради което и заплатената цена за недоставения слънчоглед е получена от ответника без основание, поради което подлежи на връщане.

Ето защо съдът намира, че предявеният иск е основателен.

Относно неговия размер:

По делото е безспорно установено, че ищцовото дружество е заплатило на ответника авансово сумата в общ размер на 49 380 лева, вкл. и цената на поръчания слънчоглед в общо количество на 42 000 кг., с цена 0.52 лв. за кг., съответно с обща цена – 21 840 лева.

Следователно недоставеното, но платено количество слънчоглед от 18 520 кг., с цена 0.52 лв. за кг., е на обща стойност 9 630.40 лева.

Предвид изложеното, предявеният иск е доказан и по размер и следва да се уважи.

По отговорността за разноси:

С оглед изхода на спора при настоящото му разглеждане, разноси следва да се присъдят на ищеца, на основание чл.78, ал.1 ГПК.

Направено е искане и доказателства за плащане на 386 лева – държавна такса, които следва да се присъдят в полза на ищеца.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Институт по зеленчукови култури „Марица“ - Пловдив, БУЛСТАТ 115602330, **да заплати на** „Астра Грейн“ ООД, ЕИК 205708674, сумата от **9630.40 лева** /девет хиляди шестстотин и тридесет лева и четиридесет стотинки/ – **главница**, представляваща авансово платена цена на недоставени 18 520 кг. слънчоглед по фактура № 0004003336/16.09.2019 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 20.10.2021 г. - датата на подаване на исковата молба в съда, както и сумата в размер на **386 лева** /триста осемдесет и шест лева/ - **разноси** за настоящото производство по гр.д. № 16512/2021 г. по описа на РС - Пловдив.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Окръжен съд – Пловдив.

Съдия при Районен съд – Пловдив: /п/ _____